

kasvamist ei võetud selleks mõjuvaid abinõusid tarvitusele. Laenude summa Eesti Pangas kasvas 1923. a. jooksul 1,7 miljardi marga võrra; s. a. finantseeris riik eramajandust eelarve korras ca 0,5 miljardi marga. Suurenenud välisvaluuta nõudmiste peale vaatamata püüti rahakurssi hoida stabiilsena, kuid dets. 1923 hakkas kurss üldise kindlusetusetunde tagajärjel siiski langema. Panga käsutuses oleva kulla ja välisvarade vaba tagavara kahanes 1923. a. jooksul 1,9 miljoni dollari võrra; kahanemine jätkus ka veel 1924. a., mil olid käsile võetud uue valitsuse poolt (vt. O. Strandman) radikaalsed abinõud. Dets. 1923 esitati tööerakonna poolt II Riigikogule arupärimine kullafondi hoidmise ja tarvitamise asjus, milles tõendati, et riigikassa on rahaministri korraldusel suure osa oma kullast või selle müügist saadud välisvaluutast andnud järk-järgult jooksva arvena hoiule Eesti Panka, kus see on ära müüdud või valuutalaenuna välja antud. Valitsuse nimel seletas W., et osa riigikassa välisvaluutat on Eesti Pangas hoiul olnud juba 1920. a.-st ja et mais 1923 antud renteide ülesannete Eesti Pangale üleandmise seadus on olemasoleva seisundi kinnitanud; selle seaduse alusel on ka 1923. a. kulda ja välisvaluutat Eesti Pangale hoiule üle antud. Finantseerimise kohta lausus valitsuse seletus m. s., et Eesti tulunduspoliitika ülesandeks peab olema arendada rahvatulundust võimalikult mitmekülgsest, tulunduselu jälle üles ehitades ja sel alal uusi üritusi ellu kutudes. Vaidluste järel tunnustas Riigikogu tarviliseks edaspidi riigi kulla- ja valuutagavarade kasutamist korraldada Riigikogu teadmisel ja nõusolekul; ka peeti Eesti Panga põhikirja muutmine vajaliseks. — 1923. a. kriisiga ühenduses olnud sündmused andsid riigi- ja tulundustegelastele tõuke kujunenud olukorra kriitikaks ja tulunduspoliitiliste sihtide revideerimiseks.

Isikl. saadud andmed; Riigikogu protokollid 1923. a., 2. istungjärk; Rahvasteliidu rahanduskomitee aruanne 25. III 1925.

A. O-i.

WESTHOLM, Jakob, koolitegelane, sünd. 29. IV 1877 Virumaal Palmse v., õppis aa. 1894—98 Tartu õpetajate seminaris, mille lõpetamise järel õiendas eksternina Tallinnas küpsuseksami ja õppis aa. 1909—15 Tartu ülikoolis õigus- ja mõtteteadust. — Aa. 1898—99 oli W. õpetajaks Võrumaal Vana-Antsla Lusti koolis, 1899—1902 Viru-Nigula klk.-koolis, 1902—03 Harjumaal Kolga ministeeriumikoolis ja selle juures asuvas pedagoogikaklassis. Sügisel 1903 asus ta Tallinna Väikelaste eest hoolitsemise Seltsi ülalpeetava algkooli õpetajaks, mis kool jaan. 1907 läks W.-i

omanduseks. Hiljemini muutus kool, millel oli alul olnud 1 klass 4-a. kursusega, 4-kl. progümnaasiumiks ja kevadel 1914 eragümnaasiumiks, millena on töötanud senini (1929). Peale pedagoogilise töö omas koolis on W. osa võtnud seltskondlikust ja poliitilisest tegevusest, olles valitud rahvaerakonna nimekirja järgi Eesti Asutavasse Kogusse, kus ta oli abijuhataja, ja I, II ning III Riigikogusse. Eesti iseseisvuse algaastail toimis W. lühemat aega Haridusministeeriumi keskkoolide-osa-konna juhatajana.

Tartu Õpetajate Seminar 1828—1928 (1929), lk. 286. T.

WESTLING, Gustav Oskar Fredrik, ajaloolane, sünd. 1. XII 1850 ukj. Rootsisis Linköpingis, õppis a.-st 1870 ajalugu Upsala ülikoolis, sai seal a. 1879 dotsendiks ja omandas a. 1880 *dr. phil.* astme. S. a. nimetati W. rootsi keele ja ajaloo lektoriks Sundsvallis ja a. 1884 Linköpingis, sai a. 1897 Nyköpingi kooli rektoriks ja lõpuks a. 1902 Västerviki kooli rektoriks ning lektoriks, mis kohal ta püsis 1917. a.-ni. W. suri 11. I 1926 Västervikis. — Kirjutanud mõned tööd Rootsi ajaloo alalt, nagu »Det nordiska sjuårskrigets historia« I—II (Hist. Bibliotek VI—VII, aa. 1879—80), pühendas W. palju aega Eesti- ja Liivimaa ajaloole, eriti kiriku- ning haridusloole. Tähtsamad tema töist on: 1) Förarbetena till den estniska översättningen af Nya Testamentet 1715 (Sundsvall, 1892), mis tähtsal määral täiendab V. Reiman'i (vt.) »Eesti Piibli ümberpanemise lugu«, 2) Kyrkolagar och kyrkolagsarbeten i Estland under det svenska väldets tid (*ibid.*, 1894, saksak. tõlge Beiträge V, a. 1900, lk. 39—68), 3) Meddelanden om den kyrkliga kulten i Estland under det svenska väldets tid (*ibid.*, 1896, saksak. tõlge Beiträge V, lk. 270—302), 4) Meddelanden om kyrkoförfattningen i Estland under det svenska väldets tid (*ibid.*, 1896, saksak. tõlge Beiträge V, lk. 131—90), 5) Meddelanden om folkundervisningen i Estland 1561—1710 (Kyrklig Tidsskrift 1896, lk. 341—62, saksak. tõlge Beiträge V, lk. 231—47), 6) Om det religiösa och sedliga tillståndet i Estland 1561—1710 (Kyrkl. Tidsskr. 1897, lk. 353—74), 7) Meddelanden om luthersk ortodoxi, synkretism och pietism i Estland under det svenska väldets tid (Kyrkl. Tidsskr. 1899, lk. 304—15), 8) Bidrag till Livlands kyrkohistoria 1621—1656 (Kyrkohistorisk Årsskrift 1900, lk. 107—39), 9) Bidrag till Livlands kyrkohistoria 1656—1710 (Kyrkohist. Årsskr. 1901, lk. 43—147, ka äratrükina, saksak. tõlge T. Christiani'lt Goldingen, 1903 ja Verh. GEG XXI, 1904), 10) Estlands kyrka 1571—1644 (Kyrkohist. Årsskr. 1920—21, lk. 185—229).—